

CINEMA EN CURS

ENTREVISTEM NÚRIA AIDELMAN I LAIA COLELL

Cinema en curs, dins el Film Literacy, és un programa de pedagogia del cinema a escoles i instituts que es va posar en marxa des de l'Associació A Bao A Qu el 2005, amb un doble objectiu: apropar els infants i joves al cinema com a art i cultura, i explorar les potències pedagògiques de la creació cinematogràfica a l'aula.

Què és Cinema en curs i com va néixer el projecte?

És un programa de pedagogia del cinema a escoles i instituts que vam posar en marxa des de l'Associació A Bao A Qu el 2005 amb un doble objectiu: apropar els infants i joves al cinema com a art i cultura, i explorar les potències pedagògiques de la creació cinematogràfica a l'aula. S'estructura a través de quatre eixos: la introducció del cinema a les escoles i instituts de la mà de professionals del cinema (realitzadors, directors de fotografia, muntadors...) que imparteixen els tallers juntament amb un equip de docents i dins l'horari lectiu; el vincle entre la pràctica creativa i el visionat de films de tots els temps i cultures, amb una presència fonamental del cinema europeu (sempre en VOS); la construcció del projecte com a laboratori de recerca generador de propostes, materials i metodologies extensibles a qualsevol context educatiu; la formació dels docents per donar-los eines instrumentals i metodològiques per una bona transmissió del cinema, integrant-lo dintre del currículum escolar i enriquint els modes d'aprenentatge (també més enllà del cinema).

Per posar en marxa Cinema en curs, vam prendre com a referent el projecte 'Le Cinéma, cent ans de jeunesse' de la Cinémathèque française, que existia des de 1995, i des de l'inici vam treballar en associació. Cinema en curs té una dimensió pròpia com a programa estructural que va molt més enllà dels tallers. Podem dir que és una referència a nivell estatal i internacional d'una determinada manera d'entendre i articular la transmissió del cinema en l'àmbit educatiu.

Com es finança un projecte d'aquestes característiques?

Al llarg dels anys s'ha anat consolidant una xarxa d'institucions de l'àmbit cultural i educatiu que donen suport a Cinema en curs a través de subvencions i d'ajuts: v'vam començar amb el Departament de Cultura (l'EADC i l'ICIC, i després el CoNCA). El 2008 es va incorporar l'Ajuntament de Barcelona a través de l'ICUB i després s'hi ha sumat també la majoria d'ajuntaments de les localitats on es desenvolupen els tallers. El 2011-2012 hem rebut un ajut decisiu de l'ICAA i un ajut de l'Obra social 'la Caixa'.

Amb el Departament d'Ensenyament treballem estretament a través d'un conveni de col·laboració. També col·labora la [FilMOTECA de Catalunya](#), que acull la jornada de cloenda. La UPF cedeix els espais per les jornades de formació. Finalment, la Fundació Propedagògic va finançar el web de recursos "[Fent cinema](#)".

Malgrat el teixit aconseguit al llarg d'aquests anys, ens trobem en un moment extremadament delicat pel que fa al finançament. El 2011-2012 ja no es va convocar la subvenció del CoNCA, pel moment el 2012 l'ICEC no ha convocat cap línia de subvencions a la qual ens puguem acollir i l'ICAA ha suprimit la seva línia de formació pel 2012-2013. Estem treballant també per incorporar suports econòmics privats, tot i que sabem que tampoc no és fàcil en aquests moments.

El vostre projecte apropa el cinema als nens i joves de Catalunya, com enfoqueu el curs per a cridar la seva atenció?

El programa no és una oferta educativa, sinó que els docents, juntament amb els professionals, fan i pensen el programa, són l'equip de treball, i, per tant, i la implicació directa dels centres educatius és fonamental. El programa es basa en el diàleg constant i el seguiment dia a dia, juntament amb les formacions i les trobades de tot l'equip de treball.

El cinema ja porta amb ell un atractiu molt gran; després, al veure'l i sobretot al fer-ne, els alumnes descobreixen que el cinema són també moltes altres coses... El repte fonamental és descobrir als nens i joves un cinema diferent, que el valorin, l'estimin i el facin seu. La pràctica cinematogràfica pròpia es porta a terme amb rigor, constància, dedicació (valors essencials però no sempre fàcils de vehicular a l'escola),

és difícil, però alhora també és extremadament gratificant.

Veient el material que creen, penseu que tenim bons professionals de l'audiovisual en camí?

Les pel·lícules són realment extraordinàries, tant des d'un punt de vista cinematogràfic com pel que fa a l'expressió d'emocions molt pròpies de les edats dels participants i que el cinema adult aborda amb dificultat i sovint carregat de tòpics i estereotips.

Tanmateix, l'objectiu del programa no és despertar vocacions professionals, sinó formar persones sensibles al cinema i, en general, a la cultura i l'art; persones amb interessos i inquietuds.

Quin paper juga Cinema en curs al Film Literacy?

Creiem que és clau. El programa genera una descoberta activa del cinema, dels films, del patrimoni universal i molt especialment de l'europeu, traçant ponts entre la tradició i el cinema més actual. En aquesta sensibilització és essencial la doble aproximació entre el visionat i la pràctica. Veient cinema també es genera una descoberta activa d'altres cultures, realitats, llengües, és un acte cultural en el sentit més fort. Fent cinema es transforma profundament la mirada vers el cinema. Tots els alumnes ho expliquen amb emoció al finalitzar el curs: es fixen en la llum, en els moviments de càmera, en les tries expressives, en el so i el muntatge... Valoren molt més les pel·lícules i aquells que les fan. Un altre element fonamental és que el cinema s'introdueix en el currículum, vehiculant de forma transversal àrees i competències. Això és molt important, ja que el cinema esdevé important per a l'escola, se situa al cor del dia a dia dels centres educatius, de la vida dels joves i els docents. Cinema en curs genera una experiència prolongada,

transformadora, capaç de crear vincles duradors amb el cinema.

El passat mes de juny, Cinema en curs va fer l'acte d'estrena dels curtmétratges del curs 2011-2012 a la Filmoteca de Catalunya. Què ens pots explicar de l'experiència?

És un acte molt important. Tant pel valor de projectar els films a la Filmoteca de Catalunya, celebrant i fent visible el treball, com perquè els participants (i els convidats) constaten un aspecte essencial: la capacitat dels alumnes de parlar del cinema, del propi i del que han vist, de valorar el treball propi i el dels altres.

Després els films es presenten als centres educatius, als barris i als pobles. La repercussió de Cinema en curs va molt més enllà dels directament implicats als tallers. A través de les projeccions i d'internet en 15 dies les pel·lícules realitzades pels alumnes han estat vistes per més de 10.000 persones!

Què li depara el curs 2012-2013 a Cinema en curs?

Ens trobem en una situació particular. Per una banda, és un moment molt difícil pel que fa al finançament. Però per l'altra, després de set anys, és el moment en què el projecte està preparat per fer un salt d'escala. El 2012-2013 ampliarem dues modalitats de tallers que desenvolupem de forma pilot des de 2009-2010: els tallers de programa modular i 'Petit cinema en curs' (de 3 a 8 anys). També volem treballar noves qüestions, amb nous objectius, alhora que fem extensibles les

metodologies, pràctiques i propostes dutes a terme. Un altre objectiu és ampliar la repercussió dels films realitzats. Finalment, també estem creixent en territori. El programa es va iniciar a centres de tot Catalunya; des de fa dos anys fem també un taller a Galícia i tot just ara acaba de començar 'Cine en curso' a Argentina. És impossible restituir tot el que passa a Cinema en curs entre els alumnes, els professionals del cinema, els docents, les famílies, els barris i pobles... Sentir com parla cadascun d'ells del que suposa fer Cinema en curs i del que han descobert del cinema... Potser, per tot el que porta carregat de treball, descobertes i emocions, podem citar la peça amb què tanquem la jornada a la Filmoteca de Catalunya: un muntatge de nou minuts que recull plans filmats a tots els tallers durant tot l'any. Es pot veure aquí [El projecte pot seguir-se al web](#), als blocs, al web de recursos i al facebook de l'Associació A Bao A Qu. Totes les pràctiques i pel·lícules estan publicades a Vimeo.